

Padělky skupiny „K“ - noční můra ... (8)

V dnešním pokračování našeho seriálu se – snad už definitivně – rozloučíme s padělkami druhu A, a to podtypy Ia a IIa. Určitou novinkou přitom je, že padělatelé v tomto případě pro zvýšení důvěryhodnosti svých výrobků použili i tiskovou desku (nebo spíše *destičku*) obsahující dva štočky, s jejíž pomocí zhotovili mimo jiné svislou 2–pásku hodnoty 12 h Koruna se spojeným II. typem (nahore) a podtypem IIa (dole). To od nich ovšem byla školácká chyba, protože taková kombinace v arších z tiskových desek 1a, 1b a 2 – v nichž se vyskytují podtypy – prostě neexistuje.

FRANTIŠEK BENĚŠ

I když vezmeme v úvahu, že v době vzniku popsanych padělků nebylo ještě známo, z které přetiskové desky pocházejí podtypy na hodnotě 12 h Koruna¹⁾, přesto to dobře ukazuje, že padělatelé (pro nás naštěstí) nebyli zase takoví *machři*, jak by se při prvním pohledu na jejich poměrně dokonale výrobky mohlo zdát. Už jsme na to v našem seriálu narazili několikrát, ovšem v tomto případě je to obzvlášť kupodivu, protože jiné indicie dokládají, že se o podobu velevzácného podtypu na hodnotě 12 h zajímali a snažili se, aby jejich výrobek byl co nejvěrnější (včetně charakteristického tiskového obtisku přetisku). O to překvapivější je skutečnost, že si nezjistili uspořádání typů v arších. Ovšem i bez existence uvedené fantastní dvoupásky bychom padělané podtypy samozřejmě rozpoznali, protože nesou všechny znaky padělků popsanych v předchozích částech našeho seriálu. Pro úplnost dodejme, že horní známka z vyobrazené dvoupásky nese znaky jednoho z padělků popsanych v minulém čísle – konkrétně varianty se silnějšími písmeny (nemá však zalitý háček nad S, takže je provedena z vyčištěné desky).

Nepříjemná skutečnost, že padělky byly zhotovovány i ze štočků o více přetiskových polích – s níž se u padělků skupiny „K“ setkáváme poprvé (ale ne naposledy) – značně nabourává teorii některých sběratelů (a bohužel i znalců), že pokud se na zkoumané známce nachází přesahující část z vedlejšího pole přetiskové desky, musí být pravá. Jak jsme si dnes ukázali, není to pravda a rozhodně nedoporučujeme se na to spoléhat.

Známkami 12 h Koruna s padělanými přetisky s podtypy Ia a IIa se ve Filatelii nezabýváme poprvé. Už v lednu roku 2007 (F1/2007/48) jsme ve Znalecké hlídce přinesli článek *Padělek přetisku PČ 1919, podtypu Ia, na známce 12 h Koruna*, v němž jsme upozorňovali na jeho prodej v jedné mimopražské aukci. Na 3. straně obálky jsme přitom zařadili obrázky celkem 6 falz s podtypy Ia a IIa, a dále shora zmíněné dvoupásky (včetně jejich zadních stran na nichž vidíme, že padělatel experimentoval i s různou podobou tiskových obtisků). Dnes se k tématu vracíme značně zvětšenými vyobrazeními, a to i barevnými (na následující dvoustraně).

Je z nich zřejmé, že padělky nenesou žádnou výraznější deskovou vadu, podle níž bychom je mohli snadno identifikovat. Provedení tisku i tisková barva se však značně liší od známek zaručeně pravých, a mnohdy se liší i sama přetisknutá známka (některé pocházejí z jiné části nákladu a mají proto poněkud odlišný odstín barvy). Při velkém zvětšení můžeme vidět rozdíl ve velikosti přetisku, který je o něco menší, než u pravých přetisků s podtypy (ty jsou o něco větší než většina přetisků se seřiznutou devítkou, protože jejich štočky pocházejí z ranější fáze matričkování, v jehož průběhu stydnutím a smršťováním horkého kovu docházelo k postupnému zmenšování rozměru – viz můj článek ve F1/2001/1). Tímto rozdílem ve velikosti přetisků jsme se už rovněž zabývali, a to ve F7/2005/21; pro větší názornost dnes tuto ilustraci přinášíme znovu (obr. vpravo).

Na závěr dodejme, že padělky přetisků A s podtypy se nevyskytují jen na velmi vzácné známce 12 h Koruna, ale že s nimi můžeme setkat i na hodnotách relativně běžných – například u 5 h Koruna na jednom z dnešních vyobrazení – a možná i u hodnot, u nichž tato varianta jako pravá ani neexistuje. Pozorný specializovaný sběratel vybavený srovnávacím materiálem by však takové padělky měl rozpoznat.²⁾

¹⁾ Monografie (2. díl, str. 62) uvádí: „Dosud nevysvětlen zůstává vznik 12 h známky s neseřiznutou devítkou. Byl nalezen jeden samostatný exemplář podtypu IIa a jedna dvojice, kde první známka je II. typu a druhá známka podtypu IIa. Vzhledem k známým sestávám přetiskových desek můžeme usuzovat, že nalezená dvojice může pocházet z 2. přetiskové desky, popřípadě i z opravené desky 1a nebo 1b. ... Nalezená dvojice má velmi výrazný strojový obtisk přetisku.“ Šlo ovšem o dvoupásku vodorovnou! Snad tato (už dávno předtím tradovaná) informace (bez upřesnění podoby dvoupásky) stojí za fatálním omylem padělatelů. Skutečností je, že tiskovou desku, z níž pocházejí podtypy na hodnotě 12 h Koruna, se mi podařilo identifikovat v polovině 90. let, a to na základě nálezu 40–bloku těchto známek – šlo o TD 2.

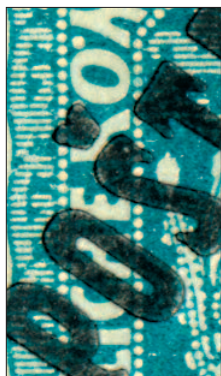
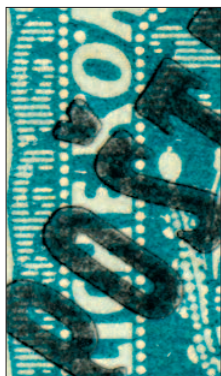

Dole: obrys pravého podtypu a známka s padělaným podtypem; nahoře: prolnutý obrys do falešného přetisku.

²⁾ Srovnávací materiál je přitom poměrně dostupný, a to i finančně – stačí pásky či bloky z pravého okraje tiskových desek 1a, 1b a 2 (zahrnující všechna známková pole s podtypy), a to na nejlevnějších hodnotách 15 h (TD 1a, 1b) a 5 h (TD 2), v celkové katalogové ceně cca 2.000 Kč (což není málo, ale ve specializované sbírce je řada těchto polí obvykle obsažena tak jako tak). Vzhledem ke světlým barvám se tyto nejlevnější hodnoty navíc velmi hodí ke zkoumání při němž rychle zjistíte, že skutečně pravé přetisky s podtypy obsahují řadu různě výrazných charakteristických deskových vad, které se na padělcích nevyskytují (krátce řečeno: padělky jsou v tomto případě příliš dokonalé...).

Hodnota 12 h Koruna s padájkem podtypu: Ia a ve svisele dvoupásece s neexistující kombinací typů II + IIIa. V zájmu vyššího kontrastu přetisku je barva známek potlačena.

Padělek podtypu Ila na vzácné hodnotě 12 h Koruna a na běžné hodnotě 5 h Koruna. V zájmu vyššího kontrastu přetisku je barva známek potlačena.